

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

CONSILIU

Raport privind accesul la drept

(2015/C 97/03)

I. INTRODUCERE

„Ignorantia juris non excusat”

1. Dreptul Uniunii Europene acoperă o arie largă de acțiune, în cadrul stabilit de tratate. Aceasta se referă nu numai la aspecte generale, cum ar fi definirea unui cadru pentru UE și a modului său de funcționare, dar acoperă, de asemenea, alte aspecte ale vieții de zi cu zi a cetățenilor și a întreprinderilor din Europa. Normele care reglementează recunoașterea divorțului și hotărârile în materie de obligații de întreținere sau chestiuni succesoriale sunt de importanță maximă pentru cetățenii care trăiesc în fiecare stat membru. În mod similar, dreptul societăților comerciale, normele privind funcționarea pieței interne și procedurile de insolvență sunt exemple de interes mai concret pentru întreprinderi.
2. Astfel, problema accesului la drept este esențială. În acest context au avut loc discuțiile tehnice din cadrul Grupului de lucru pentru e-legislație al Consiliului. Grupul de lucru este compus din reprezentanți ai celor 28 de state membre, ai Oficiului pentru Publicații, ai Comisiei și ai Secretariatului General al Consiliului. Reprezentanți ai Curții de Justiție a Uniunii Europene au contribuit, de asemenea, la activitatea sa. Mandatul specific al grupului de lucru este reprezentat de abordarea necesității unei mai bune difuzări a datelor cu caracter juridic și a unei mai bune coordonări a mijloacelor tehnice utilizate, astfel încât să se asigure că accesarea dreptului european și al statelor membre, necesare punerii în aplicare a instrumentelor europene, este cât se poate de simplă.
3. Obiectivul prezentului raport este de a discuta progresele importante înregistrate în materie de acces la dreptul european și la dreptul național, precum și posibilitatea de a oferi acces la dreptul unor țări terțe, atunci când acest lucru este în interesul Uniunii Europene sau al statelor membre.

II. ACCESUL LA DREPT

4. Pentru exercitarea competențelor conferite Uniunii Europene prin tratate, instituțiile adoptă regulamente, directive, decizii, recomandări și avize. Regulamentele au aplicabilitate generală. Acestea sunt obligatorii în toate elementele lor și se aplică direct în fiecare stat membru. Prin urmare, este esențial să se asigure accesul imediat la astfel de legislație, care este încorporată în sistemele juridice ale statelor membre și produce efecte fără să fie nevoie de acte adiționale.
5. Directivele sunt obligatorii pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele. Directiva trebuie să fie transpusă în dreptul statelor membre prin intermediul măsurilor naționale. Acesta este modul special în care sunt interconectate dreptul Uniunii Europene și dreptul național.
6. Decizia este obligatorie în toate elementele sale. Decizia este obligatorie numai pentru cei cărora li se adresează. Recomandările și avizele nu sunt obligatorii.

III. ACCESUL LA DREPT LA NIVEL EUROPEAN

1. EUR-Lex

7. Funcționând ca o platformă inestimabilă pentru accesul la drept, site-ul EUR-Lex este unul dintre rezultatele cele mai importante și de lungă durată ale Uniunii Europene. Accesibil la eur-lex.europa.eu, site-ul oferă informații detaliate cu privire la dreptul național și al UE, găzduiește pagini din *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și oferă o multitudine de informații privind procedurile legislative, acte pregătitoare și jurisprudența UE.
8. Întotdeauna în evoluție, punând în special accentul pe nevoia cetățenilor de informații de natură juridică, EUR-Lex a adăuga treptat noi conținuturi, care ulterior au fost recunoscute ca esențiale. Astfel, în timp ce versiunile timpurii ale site-ului au găzduit numai conținut „european”, portalul N-Lex conține link-uri către legislația națională. De asemenea, site-ul oferă instrumente de căutare din ce în ce mai eficiente și mai detaliate, adaptate atât nevoilor cetățenilor, cât și nevoilor practicienilor în domeniul dreptului.
9. Site-ul EUR-Lex este administrat de Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, care, la rândul său, are un Comitet de conducere în care sunt reprezentate diferitele instituții ale UE. Grupul de lucru interinstituțional Lex (ILWP) sprijină, de asemenea, activitatea desfășurată de Oficiul pentru Publicații.

2. Publicarea electronică a Jurnalului Oficial

10. La 7 martie 2013, Consiliul a adoptat Regulamentul (UE) nr. 216/2013 al Consiliului⁽¹⁾. Acest regulament, care a intrat în vigoare la 1 iulie 2013, prevede că Jurnalul Oficial se publică în format electronic, în limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii Europene. Numai Jurnalul Oficial publicat în format electronic este autentic și produce efecte juridice.
11. În circumstanțe excepționale, ar putea să nu fie posibilă publicarea ediției electronice a Jurnalului Oficial din cauza unei perturbări neprevăzute și excepționale a sistemului informatic al Oficiului pentru Publicații. În astfel de cazuri, numai ediția tipărită a Jurnalului Oficial este autentică și produce efecte juridice.
12. Ediția electronică a Jurnalului Oficial poartă o semnătură electronică extinsă și este pusă la dispoziția publicului pe site-ul EUR-Lex într-un format care nu este caduc și pentru o perioadă nelimitată. Consultarea sa este gratuită.
13. Adoptarea regulamentului menționat a reprezentat o etapă fundamentală în vederea garantării accesului la dreptul UE și a asigurat securitatea juridică pentru cetățeni, întreprinderi și instituții, precum și accesul simplu, direct și ușor de utilizat.

3. Traduceri

14. Regulamentul nr. 1⁽²⁾, astfel cum a fost publicat în Jurnalul Oficial din 6 octombrie 1958 și modificat prin aderările succesive ale noilor state membre, stabilește regimul lingvistic în legislația adoptată de Uniunea Europeană. În prezent, toate actele juridice sunt accesibile în 23 de limbi ale instituțiilor UE, precum și în a 24-a limbă în cazul regulamentelor adoptate de Consiliu și de Parlamentul European în cadrul procedurii legislative ordinare. Acest lucru garantează că legislația adoptată la nivelul UE este pe deplin comprehensibilă și accesibilă și este comunicată simultan în toate limbile Uniunii Europene cu respectarea deplină a culturilor statelor membre.

4. Glosare UE – Eurovoc

15. Actele Uniunii Europene sunt foarte specifice și cuprind o mare bogăție de concepte, fapt care a generat o nevoie rapidă de instrumente pentru catalogarea acestor concepte. Într-adevăr, termenii unei dispoziții de drept al Uniunii care nu face nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul său de aplicare trebuie în mod normal să primească, în întreaga Uniune Europeană, o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând cont de contextul dispoziției și de obiectivul urmărit de reglementarea în cauză⁽³⁾.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 216/2013 al Consiliului din 7 martie 2013 privind publicarea electronică a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene* (JO L 69, 13.3.2013, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul nr. 1 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Europene a Energiei Atomice (JO 17, 6.10.1958, p. 385/58).

⁽³⁾ Hotărârea Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, punctul 32.

16. În acest sens, Uniunea Europeană a dezvoltat Eurovoc, un tezaur de termeni utilizați în toate domeniile dreptului UE. Pentru a satisface nevoile utilizatorilor și pentru a ține seama de natura Uniunii Europene, tezaurul este disponibil în toate limbile UE. Datorită glosarelor, utilizatorii care caută informații referitoare la un concept vor fi capabili să găsească conceptul corespondent într-o altă limbă.

5. Standardizarea metadatelor

17. Standardizarea metadatelor contribuie în mod automat la asigurarea unei distribuiri mai eficiente a informațiilor online. În acest scop, instituțiile europene au instituit un Comitet interinstituțional de întreținere a metadatelor (IMMC), al cărui rol este de a defini metadata puse în comun, norme și protocoale de schimb, precum și un set minim de metadata. În același context, instituțiile UE și anumite state membre lucrează, de asemenea, la punerea în aplicare a ELI (a se vedea mai jos).
18. Prin depunerea de eforturi pentru standardizarea metadatelor în acest fel, UE urmărește să îmbunătățească accesul la informații disponibile online și să asigure, în general, o mai bună comunicare a dreptului și accesul la acesta.

6. Consolidarea și codificarea

19. La nivelul Uniunii Europene, se face o distincție între conceptul de consolidare și cel de codificare. Cei doi termeni pot fi, de asemenea, utilizați cu alte semnificații în sistemele juridice naționale ale statelor membre.

(a) Consolidarea

20. Consolidarea reprezintă procedura prin care dispozițiile unui act de bază și toate modificările ulterioare ale acestuia sunt reunite într-un singur text. Această compilație este efectuată doar pe partea dispozitivă (considerentele care apar într-un act consolidat sunt cele ale actului de bază). Scopul avut în vedere este de a prezenta cetățenilor acte juridice ale UE într-o formă lizibilă. Consolidarea aduce astfel o contribuție importantă la facilitarea accesului la informații despre legislația UE.
21. Cu toate acestea, consolidarea nu implică adoptarea unui nou act juridic și, prin urmare, nu produce efecte juridice. Consolidarea se realizează de către Oficiul pentru Publicații și versiunile consolidate se adaugă la baza de date EUR-Lex.
22. Oficiul pentru Publicații consolidează actele juridice ale UE în toate limbile oficiale în fiecare zi. Versiunile consolidate ale regulamentelor, directivelor și deciziilor sunt actualizate în mod sistematic în diferitele versiuni lingvistice de îndată ce orice act de modificare este publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. De asemenea, consolidarea este baza pentru codificare și reformare.
23. Până la sfârșitul anului 2014, există peste 3 650 de acte juridice în vigoare care au fost supuse consolidării periodice (familii de acte consolidate), reunind aproximativ 15 000 de acte individuale. Aceste familii de acte nu reprezintă întregul *acquis*, întrucât unele acte nu au fost niciodată modificate și actele care se aplică numai pentru o scurtă perioadă nu se consolidează.
24. În ultimii ani, producția anuală a reprezentat, în medie, în jur de 1 000 000 de pagini în format PDF, în toate limbile oficiale ale UE.

(b) Codificarea și reformarea

25. Scopul procedurii de codificare este acela de a abroga actele selecționate în vederea codificării și de a le înlocui cu un act unic, fără a le schimba conținutul pe fond în niciun fel.
26. Prin urmare, codificarea este efectuată de instituțiile care au adoptat actul inițial, astfel cum se stipulează în tratate. Actele care rezultă sunt valabile din punct de vedere juridic și sunt publicate în seria L a Jurnalului Oficial.
27. Reformarea constă în adoptarea unui nou act juridic care încorporează într-un singur text atât modificările de fond pe care le aduce unui act anterior, cât și dispozițiile neschimbate ale actului vizat. Noul act juridic înlocuiește și abrogă actul anterior.
28. Ar trebui depuse mai multe eforturi pentru a permite adoptarea versiunilor codificate sau a reformării actelor de modificare a unui instrument existent, întrucât acest lucru evită existența a numeroase acte de modificare izolate, care adesea pot face ca legislația să fie mai greu de înțeles.

29. De o importanță deosebită în acest context este faptul că, la 28 noiembrie 2001, Parlamentul European, Consiliul și Comisia au adoptat un Acord interinstituțional privind utilizarea mai structurată a tehnicii de reformare a actelor legislative (2002/C 77/01).
30. Mai recent, Parlamentul European, Consiliul și Comisia au convenit pentru prima dată asupra efectuării unui exercițiu de reformare în cursul procedurii legislative; respectivul acord a luat forma unei decizii comune a Parlamentului European și a Consiliului în acord cu Comisia. Propunerea implicată era un regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului privind procedurile de insolvență care a fost schimbat cu o reformare.
31. Utilizarea pe scară mai largă a tehnicii de reformare sau codificarea actelor de modificare în momentul adoptării lor ar oferi cetățenilor texte complete și lizibile care ar avea efecte juridice.

IV. LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ

(a) Legislația

(i) N-Lex

32. Lansat în 2006, site-ul N-Lex își propune să ofere informații privind legislațiile naționale din toate statele membre ale UE.
33. N-Lex include un singur formular de căutare în toate limbile care afișează rezultate din bazele de date naționale ale statelor membre. Utilizat în coroborare cu Eurovoc, sistemul permite cetățenilor să caute concepte cu care nu sunt familiarizați în propria lor limbă sau concepte din propriul sistem național.
34. Multilingvismul în Uniunea Europeană, deși este o bogăție, reprezintă o provocare importantă în ceea ce privește accesul la drept; asigurarea accesului la site-urile naționale care conțin legislație ar duce la o utilizare limitată în lipsa unei forme de traducere. Merită să se menționeze aici că unele state membre oferă traduceri ale legislației lor naționale într-o altă limbă a UE pentru a ajuta cititorii să înțeleagă respectivele instrumente. Pe lângă aceasta, există de asemenea planuri (a se vedea mai jos) de a pune la dispoziție un link către un instrument de traducere automată de la ar putea fi solicitate traduceri ale rezultatelor căutării; acest lucru ar permite utilizatorilor să consulte pe scară largă informații accesibile și ușor de înțeles privind dreptul statelor membre.

(ii) Măsuri naționale de punere în aplicare

35. Accesul optim la informații juridice pentru cetățeni înseamnă nu numai accesul la toate instrumentele europene, dar și accesul la măsurile naționale care pun în aplicare legislația europeană. În forma sa actuală, site-ul EUR-Lex furnizează informații cu privire la directivele adoptate la nivelul UE, împreună cu un set de metadate privind măsurile de punere în aplicare adoptate de statele membre în aplicarea acestor directive.
36. S-a menționat necesitatea de a stabili o legătură între cele două seturi de informații, iar Consiliul, Comisia și Oficiul pentru Publicații examinează, la nivelul Grupului de lucru pentru e-legislație, posibilitatea de a crea un sistem care să facă acest lucru. Rezultatul ar oferi cetățenilor acces nu numai la directive, ci și la dispozițiile măsurilor naționale care pun în practică respectivele directive. Grupul de lucru pentru e-legislație analizează în prezent aspectele tehnice ale furnizării unui acces eficient, fiabil și actualizat la măsurile naționale de punere în aplicare, în vederea îmbunătățirii transparenței, limitând, în același timp, dublarea informațiilor. Reflecțiile actuale privind ELI includ, de asemenea, menționarea măsurilor naționale de punere în aplicare.

(iii) Traducerea automată

37. Utilizarea unor limbi diferite în Uniunea Europeană reprezintă o provocare deosebită în ceea ce privește accesul la informațiile cu caracter juridic. O informație catalogată este cu adevărat utilă numai în cazul în care utilizatorul o poate înțelege.
38. În plus, natura însăși a informațiilor cu caracter juridic face și mai mare provocarea. Cititorul trebuie să înțeleagă pe deplin relevanța termenilor utilizați pentru a evita riscul de a îi interpreta în mod greșit.
39. Un serviciu de traducere automată al Comisiei Europene (MT@EC) este disponibil din iulie 2013. Utilizatorilor care efectuează căutări pe portalul N-Lex le-a fost oferit accesul la acest serviciu prin intermediul unui link. Acest serviciu ar trebui să fie considerat o sursă de informații generale, care permite utilizatorului să înțeleagă ideea generală a rezultatelor oricăror cercetări ca pe o bază, pentru a consulta ulterior un specialist, după caz. Ar trebui remarcat faptul că traducerea unor combinații lingvistice întâmpină încă probleme și ar trebui îmbunătățită.

(iv) Glosarele naționale: Legivoc

40. Dată fiind complexitatea termenilor juridici ai fiecărui sistem național, precum și diferențele dintre aceștia, s-a identificat nevoia de un proiect de elaborare de glosare privind legislația statelor membre.
41. Elaborarea unui glosar privind legislația națională reprezintă o provocare și mai mare decât la nivel european. Aceasta deoarece, în primul rând, cunoștințele relevante sunt repartizate între un număr de centre, făcând din munca preliminară de culegere a vocabulelor juridice o condiție prealabilă. În al doilea rând, deoarece fiecare sistem este de sine stătător, într-un mediu multilingv, termeni similari din două state membre pot avea semnificații diferite, sau termeni diferiți pot avea un sens similar sau înrudit. Prin urmare, este necesar să se realizeze o structură arborescentă a conexiunilor relevante.
42. Un proiect-pilot denumit Legivoc, inițiat de delegația franceză, a făcut o prezentare inițială a unui glosar obținut prin compilarea unor glosare naționale. În curând, acesta va face mai ușoară alinierea conceptuală a termenilor juridici naționali.

(v) ELI (identificatorul unic de legislație)

43. Consiliul a adoptat concluzii în 2012, invitând la introducerea, pe bază de voluntariat, a identificatorului unic de legislație (ELI) (JO C 325, 26.10.2012, p. 3).
44. Consiliul a considerat că este important să îndeplinească obiectivul privind asigurarea accesului la informații despre sistemele juridice ale UE și ale statelor membre și obiectivul privind instituirea unui instrument util pentru cetățeni, practicienii în domeniul dreptului și autoritățile statelor membre.
45. Nevoia de a asigura accesul la drept este parțial acoperită de informațiile de natură juridică disponibile în format digital și de utilizarea extinsă a internetului. Cu toate acestea, schimbul de informații de natură juridică este limitat în bună măsură de diferențele dintre diversele sisteme juridice naționale și dintre sistemele lor tehnice de stocare și publicare a legislației pe site-urile lor internet. Aceasta afectează interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale instituțiilor naționale și europene, în ciuda disponibilității tot mai mari a documentelor în format electronic.
46. Introducerea ELI are obiectivul de a soluționa aceste probleme. Utilizarea identificatorilor unici, a metadatelor structurate și a ontologiei în trimiterile la legislația națională din jurnalele oficiale și gazetele juridice ar eficientiza, ar ușura și ar accelera căutarea și schimbul de informații, oferind, în același timp, mecanisme eficiente de căutare pentru legiuitori, judecători, practicieni în domeniul dreptului și cetățeni.
47. Legislația ar fi identificată prin utilizarea unui identificator unic, care poate fi recunoscut, citit și înțeles atât de oameni, cât și de calculatoare, și care să fie compatibil cu standardele tehnologice existente. În plus, ELI oferă un set de elemente de metadata pentru a descrie legislația în conformitate cu o ontologie recomandată. Acesta ar trebui să garanteze un acces public eficient din punct de vedere al costurilor la legislație fiabilă și actualizată. Beneficiind de arhitectura emergentă a rețelei semantice, care permite procesarea directă informației atât de către oameni, cât și de către calculatoare, ELI ar permite schimbul automat de date, crescând, astfel, viteza, eficiența și capacitatea schimbului de informații.
48. Prin urmare, ELI ține seama nu numai de complexitatea și specificul sistemelor legislative existente, naționale și europene, ci și de modificări ale textelor juridice (de exemplu, acte consolidate, acte abrogate etc.). Acesta este conceput pentru a fi suprapus pe sistemele existente care utilizează date structurate. Acesta poate fi pus în aplicare de către statele membre într-un ritm propriu.
49. Introducerea identificatorului unic de legislație (ELI) este voluntară. Oficiul pentru Publicații și câteva state membre se află în curs de punere în aplicare a ELI.

(vi) Rețeaua de cooperare legislativă

50. Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, din 20 decembrie 2008 a instituit o rețea de cooperare legislativă a ministerelor de justiție a statelor membre.
51. În 2001 a fost creată o platformă electronică securizată (www.legicoop.eu) care este utilizată de ministerele de justiție din Uniunea Europeană. Cu peste 4 000 de cereri și răspunsuri schimbate de la crearea sa, platforma arhivează online informații esențiale care permit consultări și studii de drept comparat printr-un instrument de comunicare unic și eficient. Prin urmare, corespondenții pentru fiecare stat membru utilizează rețeaua pentru a asigura schimbul crucial de informații relevante privind legislația în vigoare, sistemele legislative și judiciare, precum și planurile de reformă.

(b) *Jurisprudența*

(i) ECLI (identificatorul european de jurisprudență)

52. În 2011, Consiliul a adoptat concluzii prin care a invitat la introducerea, în mod voluntar, a identificatorului european de jurisprudență și a unui set minim de metadata uniforme pentru jurisprudență (JO C 127, 29.4.2011, p. 1).
53. Nevoia de a asigura accesul la drept ar trebui să îndeplinească obiectivul privind diseminarea informațiilor despre sistemul juridic al UE și cele ale statelor membre și ar trebui să servească drept un obiectiv pentru crearea unui instrument util pentru cetățeni, practicieni în domeniul dreptului și autoritățile statelor membre.
54. Cunoștințele despre conținutul și aplicarea dreptului Uniunii Europene nu pot fi dobândite exclusiv din surse juridice ale UE; ar trebui luată în considerare și jurisprudența instanțelor naționale, inclusiv hotărârile care solicită pronunțarea unei hotărâri preliminare, hotărârile luate după pronunțarea unei hotărâri preliminare și cele care aplică direct dreptul UE. În plus, îmbunătățirea accesului transfrontalier la jurisprudența statelor membre și a instanțelor europene facilitează studiile de drept comparat și stimulează dobândirea de cunoștințe din diferitele culturi juridice.
55. Un studiu ⁽¹⁾ realizat de Grupul de lucru pentru e-legislație al Consiliului a constatat că, pe lângă problemele legate de multilingvism, problemele de acces la jurisprudență se datorau în mare parte lipsei de identificatori uniformi și a metadataelor. La nivel național există diferite sisteme de identificare, unele dintre ele fiind destinate instanțelor, altele specifice furnizorilor. Bazele de date destinate căutărilor în jurisprudența din diverse state membre fie inventează propriul sistem de identificare, fie reutilizează unul sau mai multe sisteme naționale de numerotare. Acest lucru face căutarea și citarea jurisprudenței în context transfrontalier extrem de dificile, deoarece identificatorii emiși de un sistem ar putea să nu fie compatibili cu alte sisteme.
56. Atât pentru a facilita dezvoltarea în continuare a bazelor de date jurisprudențiale, cât și pentru a răspunde nevoilor practicienilor în domeniul dreptului și ale cetățenilor, a fost considerat esențial un sistem comun de identificare, citare și de metadata de jurisprudență.
57. Hotărârile judecătorești ar trebui identificate cu ajutorul unui identificator standard, care poate fi recunoscut, citit și înțeles atât de oameni, cât și de calculatoare, și care este compatibil cu standardele tehnologice. În același timp, ar trebui să fie posibil pentru sistemele de identificare a jurisprudenței naționale să poată opera în paralel cu un astfel de standard european, dar și ca un standard european să poată servi drept standard național unic pentru țările care doresc acest lucru.
58. Deoarece organizarea instanțelor și a aplicațiilor IT utilizate de instanțe variază nu numai între statele membre, dar și în cadrul statelor membre, ar trebui să fie posibilă utilizarea sistemului de identificare și de metadata în fiecare instanță.
59. Statele membre au fost invitate să introducă, în mod voluntar la nivel național, identificatorul european de jurisprudență (European Case Law Identifier) și un set minim de metadata uniforme pentru jurisprudență. În prezent, o serie de state membre au introdus deja sistemul ECLI la nivel național.

(ii) JURE

60. Baza de date JURE conține hotărâri relevante adoptate de instanțele statelor membre ale UE și, după caz, din Islanda, Norvegia și Elveția, precum și de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în conformitate cu următoarele convenții și regulamente:
- Convenția de la Bruxelles (1968)
 - Convenția de la Lugano (1988)
 - Regulamentul Bruxelles I (2000)
 - Regulamentul Bruxelles II (2000)
 - noul Regulament Bruxelles II (2003)
 - noua Convenție de la Lugano (2007)

⁽¹⁾ 12907/1/09.

61. În prezent, hotărârile sunt disponibile numai în limba originală.
62. Un rezumat al fiecărei decizii este, de asemenea, disponibil în limbile franceză, engleză și germană (și în limba originală dacă un astfel de rezumat este furnizat de către țara în cauză).
63. Colecția JURE este disponibilă în prezent pe site-ul EUR-Lex, la secțiunea „Legislație națională” și subsecțiunea „JURE”. Aceasta include, de asemenea, conținutul bazei de date JURE anterioare. Statele membre actualizează în mod activ această bază de date cu jurisprudența recentă.
- (iii) Rețeaua de președinți ai Curților Supreme de Justiție
64. Rețeaua de președinți ai Curților Supreme de Justiție ale Uniunii Europene, creată în 2004, a instituit o platformă de comunicare între instanțele supreme din UE. Pe lângă stimularea dezbaterii pe teme de interes comun, contactele create între președinții curților supreme a dus la crearea, în 2007, a unui portal comun de jurisprudență cu un motor de căutare capabil de a interoga alte motoare de căutare.
- (iv) Asociația Consiliilor de Stat și a jurisdicțiilor administrative supreme din Uniunea Europeană
65. Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme a Uniunii Europene (ACA-Europa) cuprinde Curtea de Justiție a Uniunii Europene, împreună cu Consiliile de Stat și jurisdicțiile administrative supreme din fiecare stat membru al Uniunii Europene. Instanțele și instituțiile cu competențe similare în statele angajate în negocieri în vederea aderării la Uniunea Europeană pot fi admise în calitate de observatori.
66. Asociația se bazează pe o filozofie a schimbului de idei și de experiență privind aspecte legate de jurisprudență, organizarea și funcționarea membrilor săi în exercitarea funcțiilor lor, fie ele juridice sau de consultanță, în special în ceea ce privește dreptul UE. În acest scop, asociația încurajează contactele și schimburile de informații între membrii și observatorii asociației și cu instanțele judecătorești din UE.
67. Asociația a creat o bază de date conținând în principal hotărârile judecătorești, avizele și studiile emise de către membrii săi. Aceasta cuprinde două baze de date, prima (Dec.Nat.) conținând hotărârile naționale și cea de a doua (JuriFast) conținând fișiere preliminare (întrebări adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene, răspunsurile sale și hotărârile luate la nivel național ca răspuns la aceste răspunsuri), precum și hotărârile naționale de interpretare a dreptului UE.

V. DATELE DESCHISE

68. Obiectivul Portalului de date deschise al UE (<http://open-data.europa.eu>) este să colecteze și să difuzeze datele deschise ale instituțiilor, agențiilor și altor organisme ale UE. O altă inițiativă dorește să instituie un portal pan-european privind datele deschise, reunind și difuzând datele deschise din portalurile locale, regionale și naționale ale statelor membre ale UE.
69. Ambele portaluri sunt cataloage de metadata și sunt destinate să permită interoperabilitatea semantică la nivel de metadata pentru a crea o legătură efectivă între seturile de date.
- (a) *Datele deschise la nivelul UE*
70. Portalul de date deschise al UE (<http://open-data.europa.eu>) a fost instituit prin Decizia 2011/833/UE a Comisiei ⁽¹⁾ pentru a facilita accesul publicului la datele deschise, a încuraja reutilizarea și pentru a stimula activitatea economică. Acesta este punctul unic de acces la date deschise deținute de instituțiile, agențiile și alte organisme UE.
71. Crearea sa face parte dintr-o strategie mai amplă de promovare a disponibilității gratuite și la scară largă a informațiilor produse de guverne la nivel european sau pentru guverne la nivel european. Necesitatea de a evolua în direcția datelor deschise a fost aprobată de Consiliul European în octombrie 2013.
72. În plus față de obligația care le revine în temeiul Deciziei 2011/833/UE, serviciile Comisiei trebuie să contribuie la Portalul de date deschise al UE cu datele produse de acestea sau pentru acestea, în timp ce alte instituții, agenții și organisme sunt invitate să se alăture. Portalul permite oricui să caute, să descarce și să reutilizeze ușor un număr tot mai mare de date în scopuri comerciale sau necomerciale, prin intermediul unui catalog de metadata comune. Acesta îmbunătățește vizibilitatea și disponibilitatea datelor instituțiilor și agențiilor UE și are o contribuție importantă la deschiderea și transparența acestora.

⁽¹⁾ Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei (JO L 330, 14.12.2011, p. 39).

73. La sfârșitul anului 2014, numărul de furnizori de date care contribuiau la Portalul de date deschise al UE ajunsese la 43 (26 de servicii ale Comisiei, Comitetul Regiunilor, Banca Europeană de Investiții și 15 agenții), oferind acces la aproximativ 6 650 de seturi de date.

(b) *Date deschise la nivel de stat membru*

74. Planul de acțiune multianual 2014-2018 privind e-justiția europeană (2014/C 182/02) prevede crearea unui grup informal, ale cărui rezultate vor fi prezentate Grupului de lucru al Consiliului pentru e-justiție. Obiectivul este de a discuta și a pregăti metoda de urmat în ceea ce privește datele deschise în domeniul justiției.

VI. ACCESUL LA DREPTUL ȚĂRILOR TERȚE

75. Accesul la informații prin intermediul EUR-Lex, N-Lex și al portalului e-justiție este în prezent limitat în practică la informații juridice cu privire la dreptul și jurisprudența Uniunii Europene și ale statelor membre. Cu toate acestea, ar putea fi de dorit să se meargă mai departe și să se extindă gama de informații juridice disponibile pentru a include accesul la drept și la jurisprudență din țări terțe.
76. S-a reflectat deja asupra analizării de modalități de îmbunătățire a accesului la dreptul și jurisprudența statelor terțe. Într-adevăr, un astfel de acces se poate dovedi de interes chiar și în ceea ce privește aplicarea instrumentelor adoptate la nivelul UE. De exemplu, articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ stipulează că orice lege, fie că este a unui stat membru sau a unei țări terțe, poate fi aplicabilă unui contract care intră în domeniul de aplicare al regulamentului. Aceasta înseamnă că, în anumite situații, o instanță a unui stat membru trebuie să aplice legislația unui stat terț cu care cauza are o legătură specială. În plus, alte situații din viața de zi cu zi a cetățenilor sau activitățile profesionale ale societăților sau ale practicienilor în domeniul dreptului pot solicita accesul la dreptul străin sau pot demonstra utilitatea acestuia.
77. Unele state membre dispun de norme care permit instanțelor judecătorești sau altor autorități să obțină informații despre dreptul străin. Aceste norme indică o autoritate care are competența de a adresa întrebări cu privire la dreptul străin. De asemenea, acestea permit obținerea avizelor martorilor experți. Aproape toate statele membre sunt, de asemenea, părți la Convenția europeană în domeniul informației asupra dreptului străin.
78. Este util să se continue să se caute moduri de a facilita sau de a extinde accesul la dreptul țărilor terțe. La ce stadiu au ajuns discuțiile?

(i) *Statele părți la Convenția de la Lugano*

79. Statele semnatare ale Convenției de la Lugano (Elveția, Norvegia și Islanda) au o relație specială cu UE. În această privință, au existat contacte periodice cu reprezentanți din Elveția, Norvegia și Islanda pentru a discuta în special baze de date de jurisprudență referitoare la aplicarea convențiilor. Pe baza acestei cooperări specifice, statele părți la Convenția de la Lugano au manifestat, de asemenea, un interes deosebit în ceea ce privește activitatea desfășurată de Consiliu în ceea ce privește rețeaua semantică și acestea sunt direct implicate în discuțiile privind ELI și ECLI. De-a lungul timpului, ideea este de a oferi soluții bazate pe rețeaua semantică, astfel încât paginile cu legislația și jurisprudența țărilor în cauză conțin, de asemenea, trimiteri la ELI și ECLI, încurajând astfel accesul ușor, automat prin intermediul paginilor UE și din statele sale membre.

(ii) *Conferința de la Haga de drept internațional privat*

80. Conferința de la Haga de drept internațional privat cuprinde un număr mare de state. Consiliul pentru probleme generale și politică al Conferinței a invitat Biroul permanent să continue să urmărească evoluțiile în domeniul accesului la conținutul dreptului străin.
81. Având în vedere că instrumentele rețelei semantice elaborate la inițiativa Uniunii Europene pot, având în vedere flexibilitatea acestora, fi împrumutate, de asemenea, de orice sistem național, au fost stabilite contacte în vederea exportării acestor soluții. Uniunea Europeană le-a prezentat în cadrul Consiliului pentru probleme generale și politică al Conferinței de la Haga de dreptul internațional privat în aprilie 2014. Evoluțiile viitoare din acest domeniu vor continua să fie urmărite îndeaproape.

(iii) *Inițiative ale statelor membre*

82. Prin intermediul a două state membre, UE este, de asemenea, în contact cu Summitul iberoamerican în domeniul judiciar, un organism care cuprinde statele din America Centrală și de Sud. Deoarece aceste state ar dori, de asemenea, să fie în măsură să încurajeze accesul on-line la drept, au fost realizate contacte pentru a comunica soluțiile rețelei semantice dezvoltate de Uniunea Europeană.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO L 177, 4.7.2008, p. 6).

83. Prin intermediul unui stat membru, grupul de lucru a fost, de asemenea, informat cu privire la rezultatele programului de înfrățire cu Marocul, care a inclus o prezentare privind ELI.

VII. CONCLUZII

84. Uniunea Europeană, conștientă de importanța problemei accesului la drept, a dezvoltat instrumente și platforme pentru a facilita și extinde accesul la drept al cetățenilor, inclusiv al practicienilor în domeniul dreptului, al societăților și al instituțiilor la nivel de stat membru și la nivelul UE. Această activitate a dat deja roade și ar trebui să fie continuată.
85. Prezentul raport a fost întocmit pentru difuzarea către public.
86. Grupul de lucru al Consiliului pentru e-legislație va continua să urmărească această activitate și propune întocmirea unui raport periodic privind progresele înregistrate, cel puțin o dată la cinci ani.
-